

NAZIV PREDMETA		KVALITETA USLUGE U TELEKOMUNIKACIJSKIM MREŽAMA									
Kod	DET036	Godina studija	1.								
Nositelj/i predmeta	Marijo Nižetić, viši predavač	Bodovna vrijednost (ECTS)	6								
Suradnici		Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T					
			30	15	15						
Status predmeta	Obvezan	Postotak primjene e-učenja	35%								
OPIS PREDMETA											
Ciljevi predmeta	<ul style="list-style-type: none"> Razumijevanje značenja parametara: kakvoća usluge QoS, klasa usluge, CoS, stupanj usluge GoS i kakvoća iskustva QoE, za učinkovito korištenje modernih komunikacijskih mreža; Razumijevanje značenja normi i mrežnih protokola što se primjenjuju za te parametre; Teorijska i praktična priprema studenata za usvajanje znanja i vještina iz ovoga stručnoga područja. 										
Uvjeti za upis predmeta i ulazne kompetencije potrebne za predmet	Nema										
Očekivani ishodi učenja na razini predmeta (4-10 ishoda učenja)	<ol style="list-style-type: none"> Definirati osnovne pojmove: Klasifikacija podataka, označavanje paketa, kontrola brzine, raspodjela vremena odlaska i dolaska paketa Opisati načine primjene navedenih klasifikacija u realizaciji pojedine vrste protokola Izmjeriti parametre kakvoće usluge komunikacijskih mreža na laboratorijskim modelima IT GURU/Wireshark, ADSR ploče, ARDUINO Proračunati parametre komunikacijskih veza koristeći rezultate izmjerene na laboratorijskim modelima kao smjernice Predložiti metodu povećanja kakvoće usluge na jednome od prethodno navedenih laboratorijskih modela sa i bez uvođenja smetnji, a koja će zadovoljiti (proračunate) parametre primjenjenoga protokola u komunikacijskoj mreži Primjeniti inženjerski pristup rješavanju zadovoljenja kakvoće usluge primjenom specifičnoga protokola, koristeći znanje iz područja vjerojatnosti, statistike i neizrazite logike 										
Sadržaj predmeta detaljno razrađen prema satnici nastave	Tjedan	Sati	Oblik nastave	Tema							
	1.	2	Predavanja	Uvod. QoS mehanizmi i arhitekture. Definicije: kakvoća usluge (QoS), klase usluga (CoS), stupanj usluge (GoS), vrste usluga (ToS), kakvoća poslovanja (QoBiz) i iskustvena kakvoća (QoE)							
		1	Seminar	Upravljanje gomilanjem							
		1	Laboratorijska vježba	Instalacija i korištenje laboratorijskoga paketa IT GURU							
	2.	2	Predavanja	Parametri kvalitete usluge. Kvaliteta usluga u PSTN mreži i mreži sljedeće generacije (NGN).							
		1	Seminar	Redovi čekanja							
		1	Laboratorijska vježba	Redovi čekanja. Program u C++ za LIFO red čekanja.							
	3.	2	Predavanja	Mehanizmi za ostvarivanje kvalitete usluga u podatkovnoj ravnini. Klasifikacija podataka, označavanje paketa, kontrola brzine, raspodjela vremena odlaska i dolaska paketa.							
		1	Seminar	Mehanizam ustrajnoga ponavljanja							
		1	Laboratorijska vježba	Prezentacija laboratorijskih vježbi iz paketa IT GURU							

4.	2	Predavanja	Mehanizmi za ostvarivanje kvalitete usluge u kontrolnoj ravnini. Kontrola pristupa i rezervacija resursa uporabom protokola RSVP. Pregovaranje o kvaliteti usluge.
	1	Seminar	RED i WRED mehanizmi
	1	Laboratorijska vježba	Mjerenja mrežnih parametara za RCVF
5.	2	Predavanja	Mjerenje razine usluge (SLA).
	1	Seminar	Prometno oblikovanje
	1	Laboratorijska vježba	ATM i QoS (IT GURU - Vježba 10)
6.	2	Predavanja	Arhitekture Intserv i DiffServ
	1	Seminar	IPv6 QoS arhitekture
	1	Laboratorijska vježba	MPLS modeli Diffserv tuneliranja
7.	2	Predavanja	Specifikacija razine usluge (SLS), ugovor uvjetovanja profila prometa (TCA) i ugovor uvjetovanja specifikacija prometa (TCS).
	1	Seminar	1. kolokvij
	1	Laboratorijska vježba	Protokol RSVP za rezervaciju resursa. Korištenje standarda za mjerenje i određivanje QoE
8.	2	Predavanja	Temeljne arhitekture podržavanja kvalitete usluge u IP mrežama. Arhitektura integriranih usluga (Intserv),
	1	Seminar	Tipična primjena QoS usmjerivača u praksi
	1	Laboratorijska vježba	Discipline stavljanja paketa u red čekanja (redoslijed paketa – prijenos i odbacivanje)
9.	2	Predavanja	Temeljne arhitekture podržavanja kvalitete usluge u IP mrežama. Arhitektura diferenciranih usluga (Diffserv).
	1	Seminar	Preslikavanje Diffserv na ATM QoS
	1	Laboratorijska vježba	Mjerenja parametara paketskih mreža i povećanje stupnja kvalitete
10.	2	Predavanja	Temeljne arhitekture podržavanja kvalitete usluge u IP mrežama. Arhitektura IPv6
	1	Seminar	Klase
	1	Laboratorijska vježba	Border Gateway Protocol (BGP)
11.	2	Predavanja	Temeljne arhitekture podržavanja kvalitete usluge u IP mrežama. Arhitektura MPLS QoS
	1	Seminar	Upravljanje pristupom
	1	Laboratorijska vježba	RSVP arhitektura
12.	2	Predavanja	Temeljne arhitekture podržavanja kvalitete usluge u IP mrežama. Hibridne arhitekture.
	1	Seminar	Strategija uzorkovanja
	1	Laboratorijska vježba	Algoritmi što se temelje na mjerenjima
13.	2	Predavanja	Praćenje mrežnih performansi i utvrđivanje zadovoljavanja zahtjeva ugovora o razini usluge. Planiranje kapaciteta jezgrene mreže.
	1	Seminar	Protokoli, spojne točke i primjene
	1	Laboratorijska vježba	ITU-T preporuke za postizanje maksimalne QoS
14.	2	Predavanja	Prometno inženjerstvo u IP i MPLS mreži. Protokol IGP.

	15.	1	Seminar	Postavljanje pojasne širine tunela.									
		1	Laboratorijska vježba	RIP protokol (<i>Routing Information Protocol</i>)									
		2	Predavanja	Metode planiranja kapaciteta									
		1	Seminar	2. kolokvij i laboratorijske vježbe - kolokvij									
		1	Laboratorijska vježba	Kašnjenja u mrežama									
		☒ predavanja ☐ seminari i radionice ☐ vježbe ☒ on line u cijelosti ☐ mješovito e-učenje ☐ terenska nastava			☐ samostalni zadaci ☒ multimedija ☒ laboratorij ☐ mentorski rad								
Vrste izvođenja nastave:													
Obveze studenata	<ul style="list-style-type: none"> Obavljanje svih propisanih laboratorijskih vježbi.; Potvrda zaduženog nastavnog osoblja o uredno popunjenoj Repetitoriju s laboratorijskim vježbama (rezultati mjerena, prethodni proračuni, popunjene tablice i nacrtani grafički prikazi) i položenom kolokviju iz laboratorijskih vježbi. Ocjena laboratorijskih vježbi sastavni je dio ukupne ocjene predmeta.; Nazočnost na predavanjima i auditorijskim vježbama u iznosu od najmanje 70% predviđene satnice (za izvanredne studente obveza je 50% nazočnosti). 												
Praćenje rada studenata (upisati udeo u ECTS bodovima za svaku aktivnost tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta):	Pohađanje nastave	1 ECTS	Istraživanje		Praktični rad	0,5 ECTS							
	Eksperimentalni rad	1 ECTS	Referat		Demonstracijske vježbe	0,5 ECTS							
	Esej		Seminarski rad		Samostalno učenje	1,5 ECTS							
	Kolokviji	1 ECTS	Usmeni ispit		Konzultacije i završni ispit	0,5 ECTS							
	Pismeni ispit		Projekt										
Ocenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	KONTINUIRANO VREDNOVANJE												
	Pokazatelji kontinuirane provjere				Uspješnost A_i (%)	Udjel u ocjeni k_i (%)							
	Nazočnost i aktivnost na nastavi (predavanja + vježbe)				70 - 100	10							
	Laboratorijske vježbe				100	10							
	Laboratorijske vježbe (završna provjera)				50-100	15							
	Seminar				50-100	15							
	Prvi kolokvij				50-100	25							
	Drugi kolokvij				50-100	25							
	Studenti koji nisu položili ispit putem kolokvija polažu završni ispit koji se sastoji od praktičnog i teorijskog dijela. Isto vrijedi i za popravne ispite.												
	ZAVRŠNA PROCJENA												
Pokazatelji provjere - završni ispit				Uspješnost	Udjel u ocjeni								

(prvi i drugi ispitni termin)	A_i (%)	k_i (%)
<i>Praktični ispit (pisani)</i>	50 - 100	40
<i>Teorijski ispit (pisani i/ili usmeni)</i>	50 - 100	50
<i>Prethodne aktivnosti (uključuju sve pokazatelje kontinuirane provjere)</i>	50 - 100	10
Pokazatelji provjere - popravni ispit (treći i četvrti ispitni termin)	Uspješnost A_i (%)	Udjel u ocjeni k_i (%)
<i>Praktični ispit (pisani)</i>	50 - 100	50
<i>Teorijski ispit (pisani i/ili usmeni)</i>	50 - 100	50

Ocjena (u postotcima) formira se temeljem svih pokazatelja koji opisuju razinu studentskih aktivnosti prema relaciji:

$$Ocjena \ (\%) = \sum_{i=1}^N k_i A_i$$

k_i težinski koeficijent za pojedinu aktivnost,
 A_i postotni uspjeh postignut za pojedinu aktivnost,
 N - ukupan broj aktivnosti.

ODNOS POLUČENOG USPJEHA I PRIPADNE OCJENE		
Postotak	Kriterij	Ocjena
od 50% do 61%	<i>zadovoljava minimalne kriterije</i>	dovoljan (2)
od 62% do 74%	<i>prosječan uspjeh s primjetnim nedostatcima</i>	dobar (3)
od 75% do 87%	<i>iznadprosječan uspjeh s ponekom greškom</i>	vrlo dobar (4)
od 88% do 100%	<i>iznimani uspjeh</i>	izvrstan (5)

Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov	Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija
1. Nižetić M., Pripremljena predavanja, elektroničko izdanje – Moodle			Web izdanje (Moodle)
2. Nižetić M.: <i>Računalne mreže - Repetitorij s laboratorijskim vježbama</i> , Sveučilišni studijski centar za stručne studije Sveučilišta u Splitu, (u izradi).			Web izdanje (Moodle)
Dopunska literatura			1. John Evans, Clarence Filsfils: <i>Deploying IP and MPLS QoS for Multiservice Networks</i> , Morgan Kaufmann Publishers, ©2007 by Elsevier Inc, ISBN 13: 978-0-12-370549-5 2. James F. Kurose, Keith W. Ross, <i>Computer networking: a top-down approach</i> - 5 th ed., Pearson Education 2010, ISBN 0-13-607967-9 3. <i>Network Simulation Experiments Manual</i> , 2 nd Ed., Prepared by Emad Aboelela, Ph. D., 2008 by Elsevier Inc., ISBN: 978-0-12-373974-2
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja			

Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	
--	--